

pridobila, če bi posvetila pozornost tudi tem vprašanjem, ki predvidoma ne postanejo še tako hitro neaktualna. Toda avtor se je tem vprašanjem ognil menda zaradi tega, ker bi sicer knjiga preveč narastla.

Kakor že rečeno, je za to knjigo avtorju dolžna hvaležnost prav tako pravniška kakor vsa ostala javnost. In gotovo doseže knjiga vsaj deloma svoj prvi namen, ki ga ima, namreč, »da se izkušnje minule dobe ustanavljanja porabijo v boljši dobi, ki jo smejo pričakovati«, dvignila pa bo tudi splošno razumevanje bistva in ustroja delniških družb, kar je za naš bodoči razvoj izrednega pomena.

Dr. Josip Hacin.

Razne vesti.

V Ljubljani, koncem meseca avgusta 1926.

Marko Gjuričič †. Dne 3. avgusta t. l. je umrl minister pravde g. Marko Gjuričič v Karlovih Varih, kjer se je mudil zaradi svoje bolezni na vnetju ledvic. Pokojnik, ki je že dovršil 65 let, je po končanih študijah in praksi postal najprvo odvetnik v Valjevem, pozneje pa vstopil v sodno službo. Leta 1903. je bil postavljen za kasacijskega sodnika. Leta 1912. je postal minister pravde, vodil je ta resort v poznejših letih ponovno, leta 1920. je bil imenovan za predsednika Državnega sveta, bil leta 1922. minister za ustavotvorno skupščino, pozneje za socialno politiko in od leta 1925. zopet minister pravde. Pokojni Gjuričič je kot minister pravde uvideval važnost problema izenačenja zakonov kot noben njegovih prednikov, spoznal tudi, da je potreba o tem zaslišati strokovnjake in je pritegnil zato k pripravljalnim delom zopet stalni zakonodavni svet, ki ga je klical v to svrhu ponovno na posvetovanja v Beograd. Zaslužni mož ostane zato v našem hvaležnem spominu!

Osebné vesti. Pri deželnem sodišču v Ljubljani so imenovani: Jakob Antloga in Mihael Vehovar za višja deželna sodna svetnika. Anton Avsec za deželnosodnega svetnika in Adolf Hudnik za okrajnega sodnika. Premeščeni so: deželnosodna svetnika dr. Anton Stuhec v Ljubljano in dr. Fran Kovča v Maribor, sodnik Mirko Dežela v Šmarje pri Jelšah. Za sodnika za območje viš. dež. sod. ljubljanskega je imenovan Metod Komotar. Okrajni sodnik Niko Vrabl je postavljen za višjega ravnatelja kaznilnice v Mariboru. Za pravna praktikanta sta postavljena Emil Pureber in Branko Goslar. — Pri agrarni direkciji v Ljubljani je imenovan za inspektorja Gustav Golia. — Odvetniško pisarno so otvorili: dr. Dragotin Vrečko v Celju, dr. Milan Lemež in dr. France Lokar v Ljubljani, dr. Avgustin Reisman v Mariboru. — Notar dr. Ivo Šorli je premeščen v Maribor; za notarja na Vranskem je imenovan Juro Detiček. — Izvrševanju odvetništva so se odpovedali odvetniki dr. Valentin Krisper, dr. Janko Leščnik in

Mihael Gabrijelčič. — Umrli so: odvetnik dr. Franc Jurtela, vladni svetnik Franc Uršič, notar Otmar Golob in vladni svetnik dr. Milko Ljubec.

Odkritje spomenika dr. Razlagu. V nedeljo, dne 1. avgusta 1926, je bil odkrit dr. Radoslavu Razlagu spomenik pred šolo v Mali Nedelji. Ime dr. Razlagovo se posebno ceni v slovenski pravniški literaturi, kajti prvo zbirko praviških navodil v slovenskem jeziku je izdal dr. Razlag leta 1861., deset let kasneje pa je pričel izdajati prvi slovenski pravniški časopis, nazvan »Pravnik slovenski«. Brzjavno je pozdravilo prireditev zato tudi društvo »Pravnik«, čeprav je bilo od strani pripravljalnega odbora popolnoma prezrto.

Razsodba odbora za osporavanje uprave za zaščito industrijske svojine.

Slovenija ni samo poklicana, ampak z ozirom na konkurenco poljedelstva drugih bolj rodovitnih pokrajin naše kraljevine naravnost prisiljena, da se vedno bolj in bolj industrijalizira. Ta naravni razvoj Slovenije ovirajo poleg drugih težkoč tudi patentne pravice, ki so skoraj izključno v posesti inozemskih kartelov. Radi tega ni sledeča razsodba »Odbora za Osporavanje uprave za zaščito industrijske svojine« z dne 29. marca 1926, br. 3226, katero je kasacijski odbor uprave za zaščito ind. svojine s svojo rešitvijo z dne 24. junija 1926, br. 5, potrdil in s katero se je prvič uveljavila določba § 32 zakona o zaščiti industrijske svojine, zanimiva samo za električno industrijo, ampak za vse naše industrije.

Dejanski stan spora je tale: V »Glasniku« za februar leta 1922. je bil objavljan patent br. 215 za izdelovanje t. z. poluvatnih žarnic na ime neke berlinske družbe, ki je zaupnica inozemskega kartela žarnic; šlo je za patent, ki je bil prenešen z Dunaja in kojega veljavnost preneha 19. aprila 1929. Tožiteljica, slovenska tvornica električnih žarnic, je stopila že septembra 1924 z omenjeno berlinsko družbo kot lastnico patenta v pregovore, da bi odstopila pravico licence na omenjeni patent. Ti pregovori pa niso dovedli do dogovora, ker je berlinska družba pregovore namenoma zavlačevala in povrh še izjavila, da odstopi licenco glede spornega patenta samo istočasno z licenco glede svoje celotne patentne posesti, to se pravi, samo tedaj, ako se slovenska tvornica obveže k plačevanju licenske pristojbine tudi za ostale patente na izdelovanje električnih žarnic, kojih patentna lastnica je omenjena berlinska zaupnica inozemskega kartela. Radi tega je vložila slovenska tvornica žarnic 2. julija l. 1925. pri odboru za osporavanje uprave za zaščito industrijske svojine proti berlinski družbi na določbo § 32 zakona o zaščiti industrijske svojine utemeljeno tožbo z zahtevkom, da se sporni patent toženi družbi odvzame in iz registra za patente izbriše, češ da berlinska družba spornega patenta v naši državi sama ne izkorišča, čeravno je preteklo že več kot tri leta od objave patenta.

V svojem odgovoru na tožbo je predlagala tožena berlinska družba, naj se tožba zavrne, ker se pregovori glede licence še niso definitivno

razbili in ker je smatrati že pregovarjanje za licenco za način izkoriščanja patenta, ki izključuje uporabo § 32 leg. cit. Pri ustni sporni razpravi se je skliceval nadalje zastopnik tožene družbe tudi na zaključke haaške konference, v smislu katerih so takozvane »obvezne licence« nedopustne, in predlagal, naj se rešitev spora odloži do ratifikacije zaključkov haaške konference s strani naše kraljevine.

Odbor za osporavanje uprave za zaščito industrijske svojine je s svojo že citirano razsodbo z dne 9. marca 1926, br. 3226, tožbi slovenske tvornice ugodil in rešil, da se sporni patent toženi družbi odvzame, in sicer iz tehle razlogov: »Predpis § 32 zak., o zaščiti industrijske svojine izrečno predvideva obvezo izkoriščanja patenta v naši kraljevini v roku od treh let po dnevu razglasitve odobrenega patenta v »Glasniku«. Med tem časom lastnik patenta št. 215, prenešenega z Dunaja z rešitvijo te uprave od 16. januarja 1922, št. 12.186, ni ničesar podvzel v naši kraljevini za izkoriščevanje tega patenta. Pregovori o odstopu licence se ne morejo v smislu omenjenega zakona predpisa smatrati za začetek izkoriščanja patenta, ker niso v zakonitem roku za izkoriščanje dovedli do pozitivnega rezultata. Predpis § 32 zak., ki predvideva obvezno izkoriščanje iznajdbe v naši kraljevini, ima namen, da prisili imejtelja iznajdbe, ki dobi izključno pravico izkoriščanja patenta, da kot nagrado za to pravico isto izkorišča v naši kraljevini in da se omogoči, da pridejo naši državljani pod poveljnimi pogoji do izdelanega predmeta patenta in da se s tem dvigne tudi naša domača industrija. Znano je, da predstavlja predmet spornega patenta poluvatne žarnice artikel, ki se mnogo rabi v naši kraljevini, da pa se vsled obstoječega patenta ne more v naši državi izdelovati, tako da se potreba tega predmeta v naši kraljevini krije izključno z uvozom iz inozemstva. V tem slučaju predvideva odst. 3 in 4 § 32 zakona, da se more zahtevati odzemanje vsled neizkoriščanja pred pretekom triletnega roka po objavi patenta. Tožena stranka pa se ni opirala na to zakonito določbo, ker je triletni rok za izkoriščanje patenta že potekel. Nepodvzevša ničesar za izkoriščanje tega patenta v obstoječem roku in otežkujoča zaključek dogovora o licenci na prošnjo tožeče tvrdke, je dokazala tožena tvrdka, da se želi izogniti obvezi iz § 32 zakona in je, ako se upošteva, da ima patent št. 215, prenešen z Dunaja, prenehati v najboljšem slučaju 15. aprila l. 1929., zadnji čas, da se pristopi v naši kraljevini k izkoriščanju patenta.

Kar se tiče poziva tožene stranke na zaključke haaške konference o predmetu industrijske svojine, smatra odbor, da se isti ne morejo vzeti v razmotrivanje iz razloga, ker ti zaključki še niso ratificirani s strani naše države in radi tega nimajo zakonite moči za našo državo. Radi tega je smatral odbor za osporavanje za potrebno, da v smislu § 32 zakona o zaščiti industrijske svojine v zvezi s §§ 117, 119, 120, 122, 123, 124, 126, 128 in 129 pom. zakona sporni patent št. 215 odvzame.«

To razsodbo je kasacijski odbor uprave za zaščito industrijske svojine s svojo rešitvijo z dne 24. junija 1926, br. 5, spoznal kot v zakonu utemeljeno in radi tega na podlagi § 138 zakona o zaščiti industrijske svojine proglasil za pravnomočno.

Reforma porote na Francoskem. Francoski poslanski zbornici je predložen načrt novele h kazenskopravnemu redu, ki kaže, da je postalo vprašanje reforme porote tudi na Francoskem aktualno. Poudariti je, da se je slična reforma, kakor sedaj na Francoskem, predlagala pri nas že pred leti. Po tem načrtu, ki ne otesnjuje pravic porotnikov, marveč jih razširja, glasujejo porotniki skupno s sodnim dvorom o kazni, če je porota spoznala obtoženca za krivega. Glasovanje je tajno in se vrši za vsakega obtoženca posebej. Žreb določi red, po katerem glasujejo porotniki, predsednik glasuje po prisednikih. Odloča absolutna večina, če se ta po dveh glasovanjih ne doseže, se glasuje v tretjič. Pri tem glasovanju pa je že izločena najstrožja kazen poprejšnjega predloga. Če še sedaj ni absolutne večine, se glasuje znova toliko časa, dokler se ne doseže, pri vsakem nadaljnjem glasovanju pa je vedno izločena najstrožja kazen predidóčega predloga. Ravnotako odločajo o pogojnem odlogu kazni porotniki skupno s sodnim dvorom.

Naročnina za „Slovenski Pravnik“
znaša 60 dinarjev. Gg. naročnike prosimo, naj zaostalo naročnino čim prej poravnajo; tudi uprava mora poravnati svoj dolg tiskarni. Poslužijo naj se v to priloženih položnic, ali naj jo pošljejo blagajniku g. dr. Ignacu Rutarju, direktorju poštnega čekovnega urada v Ljubljani. Tudi reklamacije naj se naslavlajo tjakaj; upoštevajo se samo prvih 14 dni potem, ko je list izšel. Ravnotam se dobe Štefan Lapajne „Državni osnovni zakoni“ in vsi prejšnji letniki „Slov. Pravnika“. Cena s poštnino vred za „Državne osnovne zakone“ — 12 Din, za „Slovenski Pravnik“ letniki 1925, 1924 in 1923 — 60 Din, ostali letniki po 40 Din.